

Clypevs Theologiæ Thomisticæ

Continens Tractatus de attributis, de visione Beatifica, de scientia Dei, ac
de ejus voluntate, & Providentia

Gonet, Jean-Baptiste

Parisiis, 1669

§. II. Solvuntur objectiones,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77232](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77232)

potest non convenire. Ex quo ulterius sequitur, illam esse necessarium, nedum quoad specificationem, sed etiam quoad exercitium. Quo argumento usus est D. Thomas 1. contra Gent. cap. 80. in fine.

39. Dices, Si hæc ratio valeret, probaret etiam quod amor creaturarum necessario est in Deo, quia etiam talis amor reperitur in creatura rationali, & imperfectionem non dicit; aliàs nec liberè posset Deo convenire.

Sed negatur sequela, ad cuius probationem dicendum est, quod licet amor creaturarum non dicat imperfectionem in absoluta sui convenientia, bene tamen, in sui convenientia necessaria & essentiali; quia maxima imperfectio est, subiectum necessitari ad amorè ab objecto finito & limitato.

40. Dicò secundò, rationem D. Thomæ efficaciter ostendere, Deum amare se necessario, non solum quoad specificationem, sed etiam quoad exercitium.

Probatur conclusio explicando illam rationem. Sic ergo habet S. Doctor hic art. 3. *Voluntas divina necessariam habitudinem habet ad bonitatem suam, quæ est proprium ejus objectum: unde bonitatem suam Deus ex necessitate vult, sicut & voluntas nostra vult beatitudinem, & qualibet alia potentia habet necessariam habitudinem ad proprium & principale objectum: sicut visus ad colorem, quia de sui ratione est ut in illud tendat.*

Ex quibus verbis sic potest formari ratio. Quælibet potentia ad suum objectum primarium debet applicatum, omnique impedimento secluso, fertur necessario, non solum quoad specificationem, sed etiam quoad exercitium; ut constat in potentia visiva, respectu coloris lucidi, & in nostra voluntate, respectu beatitudinis: Sed objectum formale primarium voluntatis divinæ, est divina bonitas, ei cognitione clara, intuitiva, & comprehensiva applicata, ipsique identificata, nec potest impedimentum adesse: Ergo suam bonitatem Deus diligit necessario utraque necessitate.

41. Aliter proponi potest ratio D. Thomæ, & sic formari. Quælibet potentia habet necessariam habitudinem ad suum objectum, juxta suam naturam: Ergo & divina voluntas secundum suam naturam debet dicere necessariam habitudinem ad proprium objectum: Sed natura voluntatis divinæ est ferri ad objectum in actu secundo, cum sit actus purus, omnique potentialitatis expertus: Ergo de ratione illius est attingere objectum necessario, non solum quoad specificationem, sed etiam quoad exercitium.

§. II.

Solvuntur objectiones.

42. Objicies primò contra primam conclusionem. D. Thomas de potentia qu. 10. art. 2. ad 7. docet Spiritum Sanctum liberè procedere: Sed Spiritus Sanctus procedit ex amore divinæ bonitatis: Ergo talis amor est liber, non verò necessarius.

Respondeo D. Thomam debere intelligi de libertate, ut opponitur coactioni, non verò ut opponitur necessitati; quia voluntas, ut dicitur 1. 2. qu. 6. art. 4. in nullo actu potest cogi, licet in aliquibus necessitari possit.

43. Objicies secundò: Modus operandi perfectior est Deo attribuendus: Sed perfectior modus operandi est operari liberè, & cum dominio sui actus,

Tom. I.

quàm necessario, & sine tali dominio: Ergo Deus non necessario, sed liberè seipsum diligit.

Respondeo concessa Majori, distinguendo Minorem. Perfectior modus operandi est operari liberè, respectu objecti limitati, & in quo non relucet omnis ratio boni, concedo Minorem. Respectu objecti infiniti, in quo relucet ratio summi boni, adæquantis totam capacitatem voluntatis, nego Minorem. Vel etiam dici potest, quod modus operandi liberè est perfectior modo operandi necessario, quando talis necessitas oritur ex imperfecta cognitione objecti, ut contingit in brutis; secus verò quando procedit ex perfectissima cognitione objecti in quo apparet ratio summi boni, ut contingit in amore Dei & Beatorum.

Objicies tertio contra secundam conclusionem. Objectum ut objectum, solum habet specificare potentiam, ac proinde illam solum determinare, & necessitare quoad specificationem, non verò quoad exercitium: Ergo ex eo quod voluntas divina necessariam habet habitudinem ad bonitatem suam, quæ est proprium ejus objectum, non rectè inferitur, Deum se amare necessario, tam quoad specificationem, quàm quoad exercitium.

Respondeo primò: Quòd licet objectum secundum se absolute consideratum, habeat solum specificare potentiam, & eam determinare ac necessitare quoad specificationem; si tamen illud sit debetè applicatum, & omni impedimento careat, ut contingit in proposito, illam determinat ac necessitat, non solum quoad specificationem, sed etiam quoad exercitium. Ut constat in exemplo coloris debetè applicati potentia visiva, quo utitur D. Thomas, & in essentia divina clarè visa, quæ quia est objectum debetè applicatum voluntati Beatorum, illam determinat, & necessitat ad amorem beatificum, qui necessarius est non solum quoad specificationem, sed etiam quoad exercitium.

Respondeo secundò, dato Antecedente, negando Consequentiam; quia, ut supra dicebamus, quælibet potentia habet necessariam habitudinem ad suum objectum, juxta suam naturam & conditionem: unde si illa sit actus purus, & semper debeat ferri in actu secundo ad suum objectum, necessitatur & determinatur ad illud, non solum quoad specificationem, sed etiam quoad exercitium; & ideo cum divina voluntas sit actus purus, & omnis potentialitatis expertus, ex eo quod illa necessariam habeat habitudinem ad suum objectum, rectè inferitur Deum suam bonitatem amare necessario, tam quoad specificationem, quàm quoad exercitium.

E ARTICVLVS III.

An Deus diligat necessario creaturas existentes & futuras;

§. I.

Quibusdam præmissis difficultas resolvitur.

Circa hanc difficultatem multiplex versatur sententia. Prima est aliquorum quos supresso nomine refert D. Thomas 2. contra Gentes cap. 23. asserentium Deum necessario quoad specificationem, & quoad exercitium diligere creaturas existentes. Quam sententiam dicit Ferrariensis tenuisse Aristotelem, Avicennam, & Commentatorem.

CCC ij